

Tổng thuật thảo luận việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí

19:56 31/10/2022

Tiếp tục chương trình Phiên thảo luận buổi sáng ngày 31/10, Kỳ họp thứ tư, Quốc hội khoá XV, 14h00, tại Nhà Quốc hội, dưới sự điều hành Phiên họp của Thượng tướng Trần Quang Phương, Phó Chủ tịch Quốc hội, Quốc hội thảo luận ở hội trường về việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021.

Thượng tướng Trần Quang Phương - Phó Chủ tịch Quốc điều hành Phiên họp.

14h00 chiều 31/10, Quốc hội tiếp tục tiến hành thảo luận tại hội trường việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021. Cũng tại Phiên họp này, các thành viên Chính phủ tiếp tục phát biểu

giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội nêu.

16h49: Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương phát biểu kết luận Phiên thảo luận

Phát biểu kết luận phiên họp, Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương nêu rõ, qua một ngày làm việc tích cực, khẩn trương đã có 46 đại biểu phát biểu ý kiến và một ý kiến tranh luận, đại diện cho Chính phủ có hai Bộ trưởng, trưởng ngành phát biểu, làm rõ ý kiến của các vị đại biểu Quốc hội. Nhìn chung, nội dung thảo luận đã bao quát toàn diện, các ý kiến phong phú, sâu sắc, có giá trị cao cả về lý luận và thực tiễn, thể hiện tâm huyết và trách nhiệm của đại biểu đối với việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Không khí thảo luận sôi nổi, thẳng thắn, đầy trách nhiệm và mang tính xây dựng cao.

Các vị đại biểu Quốc hội ghi nhận, đánh giá cao tinh thần trách nhiệm và nỗ lực của Đoàn giám sát, đồng thời cũng đánh giá cao sự phối hợp chặt chẽ của các cấp, các ngành, góp phần nâng cao chất lượng giám sát tối cao của Quốc hội. Quốc hội cũng chia sẻ với Đoàn về hệ thống số liệu chưa đầy đủ, cơ sở dữ liệu quốc gia trên nhiều lĩnh vực còn yếu, khó lượng hóa một cách đầy đủ cả về thực hành tiết kiệm cũng như chống lãng phí, mặc dù đã huy động rất lớn lực lượng tham gia giám sát chuyên đề này.

Quốc hội cơ bản tán thành nội dung Báo cáo số 330 của Đoàn giám sát của Quốc hội và dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về đẩy mạnh thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Quốc hội khẳng định, việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021 đã đạt được những kết quả rất quan trọng, tích cực, song hành cùng với kết quả to lớn của cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần huy động, quản lý và sử dụng có hiệu quả các nguồn nhân lực, vật lực, tài lực để thực hiện thắng lợi mục tiêu phát triển kinh tế xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại của đất nước.

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được, việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí vẫn còn nhiều tồn tại, hạn chế, vướng mắc, bất cập. Theo đó, việc chấp hành pháp luật còn chưa nghiêm, trong một số trường hợp thất thoát, lãng phí còn lớn, nghiêm trọng làm mất đi cơ hội phát triển của đất nước. Quốc hội đã phân tích kỹ lưỡng những tồn tại, hạn chế này và chỉ ra nhiều nguyên nhân, quy rõ trách nhiệm của các tồn tại, hạn chế.

Các ý kiến của các vị đại biểu Quốc hội đã được tập hợp, ghi âm, ghi chép đầy đủ và sẽ có báo cáo tổng hợp gửi đến đại biểu Quốc hội. Trên cơ sở ý kiến của đại biểu Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ chỉ đạo Đoàn Giám sát phối hợp với các cơ quan nghiên cứu kỹ lưỡng, tiếp thu đầy đủ ý kiến, có giải trình và hoàn thiện nội dung dự thảo Nghị quyết để trình Quốc hội xem xét, thông qua vào chiều ngày 15/11.

Theo Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương, các vấn đề liên quan đến thực hành tiết kiệm, chống lãng phí thuộc lĩnh vực các Bộ, ngành trong các nhóm vấn đề chất vấn tại Kỳ họp này cũng như trong thảo luận dự án Luật đất đai (sửa đổi). Phó Chủ tịch Quốc hội đề nghị các vị đại biểu tiếp tục lồng ghép trong việc chất vấn và thảo luận tới đây.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc giải trình vấn đề đại biểu Quốc hội nêu

Thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc cho biết sẽ tiếp thu ý kiến của đại biểu Quốc hội và sẽ hoàn thiện báo cáo gửi Quốc hội.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc khẳng định, công tác thực hành tiết kiệm trong thời gian qua đã đạt được những kết quả rất tốt, được thể hiện bởi những thành tựu đã đạt được trong nhiệm kỳ vừa qua, như tăng trưởng kinh tế bình quân đạt 6,8%, thu ngân sách tăng gấp 1,66 lần của nhiệm kỳ trước, nợ công giảm từ 63,7% xuống còn 55,9% vào năm 2020, tỷ trọng chi đầu từ 22,9% lên đến 29%... Đặc biệt bộ máy tinh gọn, tinh giản biên chế tại các đơn vị sự nghiệp công lập có chuyển biến mạnh mẽ (các đơn vị sự nghiệp công lập giảm 13,85%, công chức giảm 10,1%, viên chức giảm 11,2%...).

Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc mong Quốc hội hết sức thấu hiểu, chia sẻ và giúp đỡ, hỗ trợ Chính phủ hoàn thiện pháp luật một cách nhanh nhất, tạo ra “đường băng” để kinh tế phát triển. Bộ trưởng cũng nêu một số nguyên nhân tác động đến việc thực hành tiết kiệm, chống lãng phí và khẳng định đây là lĩnh vực có phạm vi rộng, liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều địa phương và nhiều đơn vị nên vấn đề về văn bản quy phạm pháp luật phải được hoàn thiện; tiếp tục hoàn thiện về các giải pháp, về trách nhiệm của cơ quan quản lý và vấn đề giải quyết những vấn đề do lịch sử để lại.

Bộ trưởng cho biết có nhiều vướng mắc trong Luật Đầu tư công là một trong những khiến nhiều dự án chậm tiến độ, điều chỉnh tổng mức đầu tư nhiều lần. Bên cạnh đó, vướng mắc trong Luật Đất đai hiện hành dẫn tới tình trạng chậm tiến độ thu hồi đất, bởi sau khi có quyết định thu hồi, cơ chế để đền bù, bồi thường cho nhà đầu tư đã đầu tư trên đất như nào vẫn nằm trên giấy, không triển khai được trên thực tế.... Ngoài ra, Bộ trưởng Bộ Tài chính cũng nêu thực trạng, nguyên nhân khiến các dự án BT chậm tiến độ.

Bộ Tài chính đang xây dựng các quy định về các định mức sử dụng xe ô tô (Nghị định 04), quy định về cơ chế tiếp khách, công tác phí... Trong đó, dự kiến tháng 11/2022, Chính phủ sẽ ban hành quy định về sử dụng xe ô tô. Bộ Tài chính đã 2 lần công khai trên Cổng Thông tin điện tử, theo đó, dự thảo quy định rõ tiêu chí về việc mua sắm ô tô tại cấp huyện, nhằm giải quyết các vướng mắc hiện tại.

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Huỳnh Thành Đạt phát biểu giải trình

Nhất trí cao với Báo cáo của Đoàn giám sát của Quốc hội việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Huỳnh Thành Đạt cảm ơn ý kiến đóng góp của các đại biểu Quốc hội và cho biết, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đang chỉ đạo, Bộ Khoa học và Công nghệ đang phối hợp tích cực với các Bộ, ngành liên quan để triển khai thực hiện.

Giải trình về hiệu quả đầu tư ngân sách nhà nước cho khoa học, công nghệ, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ cho biết, trong những năm qua, Đảng và Nhà nước luôn chú trọng đầu tư cho khoa học, công nghệ. Mặc dù, chưa có cơ sở tổng hợp, xác định thực tế chi ngân sách Nhà nước cho khoa học, công nghệ có đạt hay không so với mức quy định, nhưng trong bối cảnh cân đối chi ngân sách Nhà nước còn khó khăn, chi thường xuyên cho khoa học công nghệ vẫn luôn được Quốc hội thông qua trung bình khoảng 0,79% tổng chi ngân sách Nhà nước.

Bộ trưởng cho biết, mặc dù hoạt động công nghệ là hoạt động có nhiều tính đặc thù, bản chất nghiên cứu khoa học là có tính mới, tính rủi ro, có độ trễ, các nghiên cứu khoa học triển khai trong nhiều giai đoạn và nhiều kết quả nghiên cứu thành công còn cần tiếp tục được đầu tư từ nguồn ngân sách Nhà nước, hoặc nguồn lực của xã hội để phát huy trong thực tế. Thời gian vừa qua, Bộ đã cố gắng hình thành một hệ thống các chỉ tiêu thống kê để phản ánh được tình hình, kết quả hoạt động khoa học công nghệ chủ yếu của đất nước, làm cơ sở cho việc đánh giá tình hình, hoạch định chiến lược, chính sách, xây dựng kế hoạch phát triển khoa học công nghệ từng thời kỳ.

Trong giai đoạn vừa qua, đóng góp của ngành khoa học công nghệ vào sự phát triển kinh tế- xã hội có thể được đánh giá gián tiếp thông qua một số chỉ tiêu bao gồm: Chỉ số đóng góp năng suất các nhân tố tổng hợp GDP vào tăng trưởng, tốc độ tăng trưởng năng suất lao động bình quân, tỷ trọng giá trị xuất khẩu sản phẩm công nghệ cao... Các chỉ tiêu này trong giai đoạn 2016-2020 đều có tăng trưởng tốt hơn nhiều so với giai đoạn trước.

Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt cho biết, từ năm 2013 đến nay, hàng năm Bộ công bố Sách trắng về khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo. Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ Khoa học và Công nghệ đang phối hợp với tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới và các tổ chức liên quan xây dựng bộ chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương, tổ chức đánh giá, thử nghiệm tại một số địa phương nhằm đo lường năng lực, kết quả đổi mới sáng tạo của từng địa phương, qua đó đánh giá được mối tác động giữa các hoạt động khoa học công nghệ với sự phát triển kinh tế xã hội từng vùng.

Đại biểu Nguyễn Anh Trí, Đoàn ĐBQH TP. Hà Nội

Đại biểu Nguyễn Anh Trí cho biết, qua nghiên cứu báo cáo kết quả giám sát cho thấy Đoàn giám sát làm việc nghiêm túc, trách nhiệm. Nội dung báo cáo toàn diện, bao trùm, sâu sắc, không né tránh, rõ số liệu và đáng tin cậy. Đại biểu ghi nhận nhiều nhận định trong báo cáo kết quả giám sát rất đúng, trúng.

Đại biểu chỉ rõ, khi nói về đầu tư cho y tế, báo cáo kết quả giám sát nêu việc mua sắm tập trung không hiệu quả, không kịp thời không đáp ứng yêu cầu công việc. Cho rằng đây là nhận định rất đúng, đại biểu Nguyễn Anh Trí đề nghị trong quá trình sửa đổi Luật có liên quan các cơ quan chú ý vấn đề này. Hay báo cáo có nêu số vốn đầu tư công của y tế được phân bổ không sử dụng hết, hủy dự toán chuyển nguồn hàng năm còn lớn và có xu hướng gia tăng nhưng việc theo dõi quản lý thì còn lỏng lẻo. Đại biểu cho rằng đây là kết luận rất đúng và đề nghị Bộ trưởng Bộ Y tế quan tâm giải quyết.

Đại biểu Nguyễn Anh Trí cũng ghi nhận báo cáo kết quả giám sát cũng đã chỉ rõ một trong những tồn tại, hạn chế trong đó có cơ chế tự chủ tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công tự chủ tài chính không rõ ràng nên trong quá trình tổ chức thực hiện gặp nhiều khó khăn. Đại biểu đề nghị cần có những đánh giá, tổng kết sâu rộng hơn để điều chỉnh lại chính sách sửa đổi luật, tạo điều kiện để các ngành, các bộ triển khai cơ chế tự chủ tài chính chắc đúng hiệu quả và thành công.

Nhất trí với nhiều nội dung của báo cáo như về về đầu tư công trung hạn hay nhiều tồn tại, hạn chế hay về quản lý, sử dụng trụ sở làm việc, nhà công vụ... đại biểu Nguyễn Anh Trí cho rằng báo cáo đã rất thẳng thắn. Đại biểu nêu rõ, qua báo cáo giám sát cho thấy, Việt Nam chúng ta vẫn còn có rất nhiều lãng phí, lãng phí tràn lan ở mọi nơi. Đại biểu bày tỏ mong mỗi Quốc hội, Chính phủ, các địa phương và đồng bào bằng mọi cách tích cực chống lãng phí triệt để, tiết kiệm như đề nghị của Đoàn giám sát.

Đại biểu Đinh Thị Ngọc Dung - Đoàn ĐBQH tỉnh Hải Dương: Tránh lãng phí nguồn nhân lực trong giáo dục

Phát biểu ý kiến tại hội trường, đại biểu Quốc hội Đinh Thị Ngọc Dung bày tỏ quan tâm đến tình trạng lãng phí trong lĩnh vực giáo dục. Đại biểu Đinh Thị Ngọc Dung cho rằng, chủ trương trao quyền tự chủ cho các trường đại học là hoàn toàn phù hợp với cơ cấu kinh tế và nhu cầu xã hội hiện nay. Việc mở thêm nhiều ngành đào tạo mới là một xu hướng tất yếu không chỉ tạo điều kiện cho thí sinh có thêm nhiều lựa chọn ngành học tại nhiều trường đại học khác nhau trên cả nước mà không phải dồn về các đô thị lớn, giúp giảm chi phí cho bản thân người học và giảm áp lực về dân cư cho các đô thị lớn bên cạnh đó còn giúp cho các trường đa dạng hóa được dịch vụ đào tạo và có thể thu hút được thêm nhiều sinh viên.

Tuy nhiên, đại biểu bày tỏ băn khoăn, liệu những ngành mới đó có được quản lý chặt chẽ trong khâu kiểm soát và thẩm định chất lượng chương trình đào tạo hay không và đơn vị đào tạo có đảm bảo đủ điều kiện cơ sở vật chất cũng như đội ngũ giảng viên có đủ trình độ và năng lực tương xứng để thực hiện hay không.

Bởi thực tế cho thấy một số trường Đại học mở thêm nhiều ngành mới mà chưa sẵn sàng về nguồn nhân lực giảng dạy và cơ sở vật chất dẫn đến chất lượng đào tạo không đảm bảo ảnh hưởng đến chất lượng nguồn nhân lực và quy hoạch ngành nghề dẫn tới thực trạng là hầu hết tại các doanh nghiệp nguồn nhân lực phải qua đào tạo lại nhiều lần mới đáp ứng được nhu cầu vị trí công việc gây lãng phí lớn cho xã hội. Bên cạnh đó có những trường chỉ chuyên sâu đào tạo kỹ thuật công nghệ nhưng lại mở thêm nhiều mã ngành như kinh tế, du lịch, ngoại ngữ....

Đại biểu cho rằng, để tránh được những thất thoát lãng phí về nguồn nhân lực bên cạnh những biện pháp quản lý chặt chẽ từ các cơ quan quản lý nhà nước, các trường đại học, gia đình cần quan tâm đẩy mạnh công tác truyền thông định hướng nghề nghiệp cho các em học sinh, giúp cho các em hiểu và lựa chọn đúng các ngành nghề phù hợp với bản thân, phù hợp với nhu cầu xã hội.

Đại biểu Lê Thanh Hoàn - Đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hóa: Tăng cường hơn nữa tính rắn đẽ trong thực thi Luật Đất đai

Đại biểu Lê Thanh Hoàn đánh giá cao về chất lượng giám sát và sự chuẩn bị kỹ lưỡng đến từng dự án, khu đất bị bỏ hoang, chậm tiến độ trên phạm vi toàn quốc. Đại biểu cũng nêu thực trạng về công tác thực thi pháp luật đất đai, trong đó những tồn tại, hạn chế, sai phạm, lãng phí trong lĩnh vực đất đai đã được nêu rõ trong báo cáo của Đoàn giám sát với những nguyên nhân chủ quan và khách quan.

Đại biểu Lê Thanh Hoàn nhấn mạnh, vi phạm pháp luật đất đai còn diễn biến phức tạp là nhận định hoàn toàn chính xác của Trung ương tại Nghị quyết 18. Tình trạng vi phạm pháp luật quản lý đất đai xảy ra phổ biến trong hoạt động chủ yếu như giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất, thu hồi giải phóng mặt bằng, tái định cư, nhất là quản lý quy hoạch và kế hoạch sử dụng đất.

Để khắc phục tình trạng này, đại biểu Lê Thanh Hoàn đề nghị tăng cường hơn nữa tính rắn đẽ trong việc thực thi pháp luật đất đai thông qua việc kiểm tra, thanh tra toàn diện, thường xuyên hơn, kể cả công tác kiểm tra trước khi tổ chức thực hiện nghiên cứu, xem xét để bổ sung các cơ quan kiểm tra, thanh tra, giám sát đất đai quốc gia trực thuộc cơ quan trung ương đóng tại địa phương...

Đổi mới phương thức, phương tiện kỹ thuật thực thi pháp luật đất đai như ứng dụng công nghệ viễn thám và hệ thống thông tin địa lý, hệ thống kiểm tra tài nguyên đất đai di động; đồng thời phải cải cách toàn diện, có cơ chế đánh giá hiệu quả hoạt động của cán bộ chính quyền địa phương thông qua việc thực thi pháp luật đất đai.

Đối với vấn đề sử dụng đất nông, lâm trường, sau khi Quốc hội ban hành Nghị quyết 112 năm 2015 về tăng cường quản lý đất đai có nguồn gốc từ nông, lâm trường, Chính phủ, bộ, ngành, địa phương cũng làm rất nhiều việc từ rà soát, sắp xếp quy hoạch, cổ phần hóa, lập bản đồ, giải quyết tranh chấp, lập phương án sử dụng, thu hồi đất... Tuy nhiên, sau 5 năm có nghị quyết của Quốc hội và trước đó hàng chục năm chờ đợi điều mong mỏi nhất của cử tri, của những người nông dân thiếu đất sản xuất vẫn chưa đến với họ. Bởi lẽ theo báo cáo thì vẫn chỉ là phương án dự kiến trên giấy mà chưa có số liệu diện tích thực tế đã giao cho người dân.

Do đó, đại biểu đề nghị bổ sung vào nghị quyết của Quốc hội, theo đó, Chính phủ, các bộ, ngành cần cương quyết chỉ đạo giải quyết dứt điểm tồn tại trong sử dụng đất của nông, lâm trường. Các địa phương cần khẩn trương thực hiện việc giao đất cho người dân thiếu đất canh tác, thời điểm hoàn thành ngay trong năm 2023.

Đại biểu Lê Thanh Hoàn cho biết, qua tiếp xúc cử tri, cử tri tha thiết đề nghị đã đến lúc phải nhìn nhận đúng bản chất của nguồn gốc đất đai, nông, lâm trường để có một cuộc cách mạng thực chất hơn, để không lãng phí đất đai, giải phóng nguồn lực thực sự giải phóng sức sản xuất của người dân.

Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung - Đoàn ĐBQH tỉnh Vĩnh Phúc: Chỉ rõ việc không tiếp tục sử dụng sách giáo khoa lớp 1 sẽ lãng phí khoảng hơn 80 tỷ đồng

Phát biểu tại Hội trường, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung – Đoàn ĐBQH tỉnh Vĩnh Phúc cơ bản nhất trí cao với Báo cáo của Đoàn giám sát về kết quả thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021 và những phương hướng khắc phục những hạn chế trong thời gian tới. Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đề cập đến nội dung được nhiều cử tri quan tâm là lãng phí trong lĩnh vực giáo dục, lựa chọn sách giáo khoa.

Theo đại biểu, năm học 2020-2021 ngành giáo dục triển khai thực hiện chương trình giáo dục phổ thông ở lớp 1 với 5 bộ sách giáo khoa, trong đó có 4 bộ sách của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam và 3 bộ sách Cánh diều là của 3 Nhà xuất bản khác. Năm 2021, tiếp tục triển khai chương trình mới ở lớp 2, lớp 6 nhưng Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam chỉ còn phát hành 2 bộ sách giáo khoa là Bộ Chân trời sáng tạo và Kết nối tri thức với cuộc sống. Còn 2 bộ sách giáo khoa là Cùng học để phát triển năng lực và Vì sự bình đẳng và dân chủ trong giáo dục thì đã biến mất với 1 năm tuổi thọ và đã gây rất nhiều bất ngờ cho giáo viên, học sinh nói riêng và xã hội nói chung.

Việc 2 bộ sách này bỗng dưng biến mất đã được Nhà xuất bản Giáo dục giải thích là muốn hợp nhất 4 bộ sách thành 2 bộ sách tốt hơn và tập trung nguồn lực tài chính đầu tư cho công tác biên soạn sách giáo khoa, phát triển sách giáo khoa, giấy đồng bộ với sách cũng như học liệu điện tử. Tuy nhiên, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung cho rằng, nhìn vào thị phần của 4 bộ sách cho thấy, 2 bộ sách biến mất là Bộ Cùng học để phát triển năng lực chiếm 14 % thị phần. Bộ Vì sự phồn thịnh và dân chủ trong giáo dục chỉ chiếm 8 % thị phần. Và một số người đã nhận định việc hai bộ sách này bỗng dưng biến mất là do thị phần thấp và đó là quy luật của kinh tế thị trường. Nhưng vấn đề đặt ra khi hai bộ sách giáo khoa lớp 1 của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam bị biến mất là gì?

Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung nêu quan điểm, các địa phương đã chọn hai bộ sách này có tiếp tục chọn tiếp trong các năm tiếp theo không và khối 1 cả nước ước tính có khoảng 2.000.000 học sinh, như vậy là sẽ lãng phí khoảng gần 450.000 bộ sách lớp 1 và việc không tiếp tục sử dụng sẽ lãng phí khoảng hơn 80 tỷ đồng tiền sách giáo khoa. Và với những triết lý mà các học sinh lớp 1 đã được học và năm sau thì lại không học nữa, đại biểu băn khoăn vậy lại nhập môn một triết lý mới hay sao?

Năm 2022-2023 tiếp tục lộ trình đổi mới sách giáo khoa lớp 3, lớp 7 và lớp 10. Nhìn chung lộ trình triển khai đã được đảm bảo và bước đầu thu được những thành quả nhất định. Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung nêu rõ, việc sử dụng nhiều bộ sách giáo khoa cùng một chương trình được xem là một lợi thế, nhưng nó cũng là những bất cập đan xen.

Bởi lẽ nhiều trường học cùng lúc các đầu sách trong các bộ sách giáo khoa khác nhau dẫn đến tình trạng phụ huynh khó khăn trong việc mua sách cho con ở thời điểm đầu năm học, không chỉ phụ huynh mà cả giáo viên nhà trường cũng bị động, quá tải trong việc phải đọc, lựa chọn quá nhiều bộ sách khác nhau. Ngoài ra còn phải kể đến giá sách giáo khoa đắt nhiều lần so với sách giáo khoa hiện hành và mỗi trường lại chọn nhiều bộ sách khác nhau, nên nếu có trường hợp học sinh chuyển trường thì lại phải mua bộ sách khác.

Do đó, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đồng tình với Quốc hội đã lựa chọn chuyên đề giám sát năm 2023 về việc đổi mới chương trình sách giáo khoa, giáo dục phổ thông. Và cho rằng, những gì hiện nay đang diễn ra đã gây rất nhiều lãng phí thì cần phải điều chỉnh ngay trước khi Quốc hội thực hiện giám sát này để là để chống cái lãng phí trong nguồn lực của Nhà nước, tiền của, thời gian của người dân, của giáo viên.

Đại biểu Đỗ Chí Nghĩa - Đoàn ĐBQH tỉnh Phú Yên

Phát biểu tại phiên họp, đại biểu Đỗ Chí Nghĩa nêu rõ, qua các con số báo cáo của Đoàn giám sát cho thấy, dư địa phát triển của đất nước còn rất lớn, nếu thực hành tiết kiệm, chống lãng phí thì sự phát triển và nguồn lực cho đất nước còn rất lớn và dồi dào. Nhưng qua đó cũng nói lên rằng, tại sao trong một giai đoạn rất dài vẫn khó khăn trong việc khắc phục tình trạng lãng phí như vậy.

Đề xuất giải pháp khắc phục tình trạng trên, đại biểu Đỗ Chí Nghĩa cho rằng cần rà soát, khắc phục, bãi bỏ các quy định đã lạc hậu, không đồng bộ. Trước hết là các quy định về định mức, kinh tế, kỹ thuật. Nhiều định mức đã lạc hậu và kéo dài hàng chục năm, thậm chí hơn chục năm, do đó nếu thực hiện đúng như vậy sẽ rất khó khăn. Những định mức như vậy sẽ kéo lùi sự phát triển, đại biểu nhấn mạnh phải chi đúng, chi đủ, chi hiệu quả để phát huy sự sáng tạo và lao động của cán bộ.

Đặt vấn đề tại sao việc di chuyển các trường đại học ra khỏi nội đô còn khó khăn; lý do gì mà việc các cơ quan, ban, ngành di dời ra và trả lại trụ sở đất "vàng" vẫn khó khăn, đại biểu Đỗ Chí Nghĩa nêu rõ “nào là tính lịch sử, cái gì cũng cần thời gian, có đơn vị im lặng là vàng, việc giữ đất là việc của cả làng chứ không riêng mình ai”, tất cả cứ trôi đi với thời gian và sự lãng phí nghiêm nhiên hiển hiện ở những khu phố có sự phát triển về kinh tế - xã hội, thương mại rất lớn...

Đại biểu cũng nêu quan điểm rằng từ nay đến cuối năm 2022, liệu có dám cam kết nặn đào đường ở các đô thị lớn, việc thay đá lát đường ở các vỉa hè còn tốt không diễn ra ồn ào, sôi động như “cuộc làm ăn” cuối năm hay không. Bởi yêu cầu về giải ngân cuối năm phải tiêu hết vốn, không tiêu hết vốn thì sang năm có thể bị cắt. Và như thế thì tiêu hết vốn, tiêu quyết liệt, tiêu sống còn chính là bảo đảm tương lai cho đơn vị của mình, tiêu như đổ ra sông, ra bể dù đấy là tiền dân, tiền nước.

Đại biểu Đỗ Chí Nghĩa cho rằng phải sớm thể chế hoá Kết luận số 14 về khuyến khích đổi mới sáng tạo. Theo đại biểu, đừng để cán bộ phải đối diện với những thách thức, đi làm việc mà như ra trận, đi làm việc mà phải đối diện với quá nhiều áp lực và những quy định chồng chéo.

Đại biểu Khương Thị Mai - Đoàn ĐBQH tỉnh Nam Định phát biểu

Phát biểu tại phiên họp, đại biểu Khương Thị Mai đánh giá Quốc hội khóa XV đã lựa chọn nội dung giám sát rất đúng và trúng, nội dung giám sát về thực hiện chính sách pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí là rất quan trọng.

Về việc quản lý sử dụng tài nguyên đất đai, đại biểu cho rằng, quá trình tập trung đất nông nghiệp diễn ra chậm, chưa theo kịp cơ cấu ngành nông nghiệp. Đại biểu đề nghị Chính phủ nghiên cứu quy định khuyến khích tập trung đất nông nghiệp. Người sử dụng đất được chuyển mục đích sử dụng đất sản xuất cây trồng, vật nuôi. Xem xét xây dựng chính sách thuế đối với đất nông nghiệp nhưng bỏ hoang, không đưa vào sử dụng nhằm hạn chế tình trạng lãng phí nguồn đất đai.

Đại biểu đề nghị Chính phủ chỉ đạo các Bộ, ngành để đẩy nhanh việc phê duyệt phương án sắp xếp nhà đất của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp trung ương, đồng thời làm các thủ tục bán tài sản công gắn liền với đất do các cơ quan, doanh nghiệp quản lý để tạo nguồn thu sử dụng đất, đảm bảo phát huy hiệu quả của Nghị quyết số 115 năm 2020 của Quốc hội.

Ngoài ra, đại biểu đề nghị xây dựng hệ thống công nghệ thông tin về đất đai đến từng thửa đất, phục vụ thực hiện nghiệp vụ hành chính công, là công cụ kết nối liên thông giữa cơ quan đăng ký đất đai và cơ quan thuế trong việc cung cấp thông tin, xác định nghĩa vụ tài chính về đất đai đồng bộ từ trung ương đến địa phương.

Đại biểu Lê Hữu Trí - Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa: Ai sẽ chịu trách nhiệm về tồn tại, thất thoát, lãng phí?

Đại biểu Lê Hữu Trí - Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa khẳng định kết quả giám sát chuyên đề thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021 cho thấy tình hình lãng phí, thất thoát các nguồn lực của đất nước về tài chính, ngân sách, tài sản công, đất đai, tài nguyên khoáng sản, thời gian lao động về nguồn lực rất lớn và nghiêm trọng.

Đại biểu Lê Hữu Trí nêu con số trong báo cáo về thất thoát, lãng phí trong sử dụng vốn ngân sách nhà nước, quản lý đất đai tại các lâm trường, các dự án chậm tiến độ, dự án phải điều chỉnh quyết định đầu tư, dự án dang dở, gây thất thoát, lãng phí. Bên cạnh đó, quản lý, sử dụng kinh phí sự nghiệp, nhất là trong các lĩnh vực khoa học công nghệ, công nghệ thông tin, y tế, giáo dục chưa được tiết kiệm, chưa có hiệu quả, còn thất thoát, lãng phí...

Đại biểu Lê Hữu Trí nhấn mạnh, thất thoát, lãng phí nêu trong báo cáo giám sát cũng chưa phản ánh đầy đủ bức tranh về thực trạng lãng phí, thất thoát trong xã hội của đất nước ta hiện nay. Đại biểu đề nghị cần có sự đánh giá nghiêm túc về các giải pháp khắc phục hiệu quả từ công tác giáo dục, nâng cao ý thức đến công tác xây dựng và tổ chức thực hiện chính sách pháp luật.

Báo cáo kết quả giám sát của Đoàn giám sát đã chỉ ra rất cụ thể, các mặt còn tồn tại, gây thất thoát, lãng phí cũng chỉ rõ nguyên nhân của các tồn tại đó. Điều đó cho thấy Quốc hội đã chọn trúng và đúng vấn đề giám sát. Tuy nhiên, vấn đề quan trọng đặt ra tiếp theo là ai sẽ chịu trách nhiệm về những thiệt hại, tổn thất, lãng phí đó; giải pháp để xử lý tiếp theo các tồn tại đó như thế nào?

Thanh Tuyến (t/h)